

European contract law and the most significant innovation can be the source of inspiration for Ukrainian legislator too.

References

1. Marraud des Grottes A., Boursican E. Le droit des contrats réformé. L'essentiel des points clés. The new French contract law. An overview of the key points. – Paris, 2016. – 153 p.

2. The Ordinance no. 2016-131 on the reform of contract law, the general regime and the proof of obligations dated 10 February 2016 (Ordonnance n°2016-131 du 10 février 2016 portant réforme du droit des contrats, du régime général et de la preuve des obligations JORF n°0035 du 11 février 2016 texte n°26). The text available at <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000032004939&categorieLien=id> (last accessed: 23 January 2016).

3. Boucard H. The curious process of reforming France's law of obligations // Montesquieu law review. – 2015. – No.1. – P. 62-74.

4. Sejean M. French reform of contracts: an opportunity to tie together the community of civil lawyers // Louisiana Law Review. – 2016. – Vol. 76. – Issue 4. – P. 1151-1161.

5. Downe A. The reform of French contract law: a critical overview // Revista da Faculdade de Direito – UFPR, Curitiba. – 2016. – No.1. – Vol. 61. – P. 43-68.

6. S.van Loock. The reform of the French law of obligations: how long will the Belgians remain Napoleon's most loyal subjects? in: S.Stijns, J.Sanne (eds.), French contract law reform : a source of inspiration? – Cambridge, 2016. – P. 7-28.

УДК 347.6 (043.2)

Савицька С. Л., к.ю.н., адвокат,
Київська державна академія водного транспорту імені
гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, м. Київ, Україна

ЯК ВПЛИНУЛИ ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ НА ВИРІШЕННЯ СПРАВ ПРО УСИНОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Закон України «Про охорону дитинства» визначає загальнонаціональним пріоритетом забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, всебічний розвиток та виховання їх в сімейному оточенні.

Відповідно до ст. 3 Конвенції про права дитини визначено, що в усіх діях щодо дітей, не залежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Діти є найвразливішою верствою нашого суспільства, які потребують захисту держави, особливо діти-сироти та діти, позбавлені батьківського

підключення.

Однак, станом на сьогоднішній день в більшості регіонах країни судові справи про усиновлення дітей не розглядаються. Причиною цього є неузгодженість Конституції України з останніми змінами щодо правосуддя з діючим Цивільним процесуальним кодексом України.

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Цивільного процесуального кодексу України (надалі ЦПК України) суд вирішує справи відповідно до Конституції України, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

В п. 7 ст. 7 Сімейного кодексу зазначено, що дитина має бути забезпечена можливістю здійснення її прав, установлених Конституцією України, Конвенцією про права дитини, іншими міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

30 вересня 2016 року набрали чинності зміни до Конституції України щодо правосуддя та нова редакція Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (ухвалені 2 червня 2016 р.).

Відповідно до цих змін в національному судочинстві ліквідовано інститут народних засідателів. Зокрема, відповідно до чинної редакції ч. 5 ст. 124 Конституції України визначено, що народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через присяжних. Також у ч. 1 ст. 127 Конституції встановлено, що у визначених законом випадках правосуддя здійснюється за участю присяжних.

Поряд з цим, відповідно до ч. 2 ст. 18 Цивільного процесуального кодексу України (надалі ЦПК України) визначено, що у випадках, встановлених цим Кодексом, цивільні справи у судах першої інстанції розглядаються колегією у складі одного судді і двох народних засідателів, які при здійсненні правосуддя користуються всіма правами судді.

Справи, які розглядаються колегією у складі одного судді і двох народних засідателів визначені у ч. 4 статті 234 ЦПК України, в тому числі це справи і про усиновлення.

Отже, вносячи зміни до Конституції України і ліквідовуючи інститут народних засідателів, законодавець не передбачив відповідні зміни до процесуального законодавства, що призвело до його невідповідності Конституції України та неможливості слухання справ про усиновлення повноважним судом.

До такого висновку дійшли судді Верховного суду України, зазначивши в постанові Пленуму Верховного Суду України № 21 від 31.10.2016 року, що згідно з пунктом 1 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України закони та інші нормативні акти, прийняті до набуття чинності цією Конституцією, є чинними в частині, що не суперечить Конституції України. Це саме стосується і набуття чинності законом про внесення змін до Конституції України. Таким чином,

положення частини другої статті 18 та частини четвертої статті 234 ЦПК України фактично втратили чинність після набуття чинності вказаним Законом № 1401-VIII як такі, що не ґрунтуються на положеннях чинної Конституції.

У зв'язку із цим судді зупиняють розгляд справ про усиновлення у зв'язку із невідповідністю складу суду вимогам Конституції України. Це призводить до порушення права на доступ до правосуддя та порушення прав дітей.

Нажаль, неухважність законодавців в даному випадку призвела до того, що діти-сироти та діти, які позбавлені батьківського піклування, будучи найвразливішою категорією нашого суспільства, на сьогодні позбавлені належного захисту з боку держави – ці діти, маючи потенційних усиновлювачів, змушені і далі проживати у відповідних дитячих закладах, а не в сім'ї, тому що суд не має повноважень розглядати справи про усиновлення.

Дане питання потребує негайного вирішення шляхом внесення відповідних змін до діючого процесуального законодавства. При цьому, на такі виклики повинна реагувати і судова влада. Як зазначив суддя-спікер Ленінського районного суду м. Дніпропетровська Дмитро Мовчан: «Судді, як ніхто інший, розуміють необхідність забезпечення права громадян на доступ до правосуддя. А відкладення розгляду справ через вади закону аж ніяк не сприятиме становленню сильного та ефективного судочинства в Україні».

УДК 349.24 (043.2)

Середа О. Г., к.ю.н.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна

ОКРЕМИЙ ПРИНЦИП МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ УМОВАХ

Проголошення Україною незалежності, здійснення економічних перетворень, побудова правової, соціальної держави зумовили гостру потребу у створенні належної правової бази, яка б ґрунтувалась на певних засадах, що визначені європейською спільнотою. Основою досконалості та ефективності законодавства в царині праці є відповідні системні теоретичні дослідження в багатьох галузях права, насамперед трудового. У процесі здійснення правової реформи трудового законодавства необхідно визначити першочергові принципи, які б становили основу правового регулювання.

Розбудова правової держави та переорієнтація взаємовідносин між